

„Mi már nem leszünk, de a templom akkor is állni fog”

Restaurálással készült a jeles évfordulóra a szamosfalvi gyülekezet

Szerény, ám elkötelezett, vallásukhoz hűséges, tenni akaró emberekkel találkoztunk néhány nappal ezelőtt, amikor Szamosfalvára vezetett utunk, hogy a nemrégiben felújított református templomot szemügyre vegyük. Hamar megbizonyosodtunk ugyanakkor arról is, hogy a nyáj koránt sincs egyedül: a gyülekezet presbitériuma meghívására – családjával együtt – 2003. szeptember 3-án költözött ide a szintén tevékeny Péntek Márton lelkipásztor, aki azóta vezeti a tizenkét kolozsvári gyülekezet legkisebbikét. S noha a szoporiakkal és a kölesikkel együtt is csak 810-en vannak, a szamosfalviak őseikhez hasonlóan megbecsülik, amijük van, és a jövő nemzedékeire is gondolnak.

FERENCZ ZSOLT

Templomépítés, 1909.: többezer korona és amerikai munkadíj

2013-ban lesz száz éve annak, hogy Szamosfalván megépült a jelenlegi református istenháza, a gyülekezet harmadik temploma. A századelőn, amikor a lélekszám növekedésével „a régi, kicsi templom már nem tudta befogadni a híveket, különösen ünnepnapokon, a gyülekezet részéről felmerült egy nagyobb és szebb templom építésének a gondolata” – derül ki a Teleky Mihály nyugalmazott teológiai professzor által összeállított, a település és a gyülekezet történetét bemutató visszatekintésből. Magával hozta ezt a leírást Veér György presbiter, akivel a parókia tanácsstermében találkozunk, majd innen, immár a házigazda Péntek Márton, valamint Vajas János főgondnok és Vincze János Zoltán gondnok társaságában a templomba indulunk.

Közben megtudjuk: a presbiteri gyűlés és az ezt követő egyházközségi közgyűlés nyomán fogtak hozzá a munkálatokhoz 1909-ben a helybeliek: Muzsnay Miklós lelkipásztor vezetésével az egyház 2100 koronáért vásárolta meg a telket, majd ki-ki igyekezett pénzt szerezni a templom megépítésére. Egyesek például – Gévált János és Lénárt János András – „az 1910. június 18-án tartott gyűlésben kötelezték magukat, hogy saját költségükön kiutazzanak Amerikába, és ha másképpen nem is, de saját kezük munkájával biztosítanak az egyháznak 1000–1000 koronát”. Emellett országos szintű gyűjtés nyomán, valamint a helybeliek és a környéken élők önkéntes munkájával és pénzadományával sikerült felépíteni a parókiát és a templomot, utóbbi „ünnepléssel és lelkesedéssel” övezve, 1913. október 26-án szentelték fel.

Beszélgetőtársaink: Vincze János Zoltán gondnok, Vajas János főgondnok, Veér György presbiter, Péntek Márton lelkipásztor

Kívül-belül ünneplőbe öltöztették a templomot

A szamosfalviak már akkoriban kivették részüket az adakozásból és a munkából egyaránt, s amint azt beszélgetőtársaink megerősítik, elődeik keményen és jól dolgoztak, erről a mostani felújítás során is volt alkalmuk megbizonyosodni. Az idő azonban nem csak az embereket, de az alkotó folyamat eredményét is megviseli; a centenárium közeledtével ezért döntöttek úgy 2009-ben a gyülekezet tagjai, hogy az alkalomra ünnepi köntösbe öltöztetik szeretett templomukat, s hozzá is láttak a tető rendbetételéhez és a külső munkálatokhoz. Ekkor győzöttek meg arról, hogy a helyzet bonyolultabb, mint elsőre gondolták, hiszen teljesebb körű restaurálásra van szükség. „Ráhajtottak” hát, mondván: sikerülnie kell, sikerülni fog. Két év alatt valósult meg mindez: kibontották a mennyezetet, kicserélték a gerendákat, a padlózatot, a lépcsőt és a padokat, lebontották, majd újraépítették a karzatot, hangszórókat szereltek fel, megoldották a villanszerelést és villamosították a harangokat.

Minden család 500 lejjel járult hozzá a templom helyreállításához, ezen kívül más gyülekezetektől, a püspökségtől, az egyházmegyétől és a román kormánytól is kaptak támogatást. Bekapcsolódott továbbá a helyi ortodox gyülekezet is, amelyek tagjai a reformátusok korábbi segítségét pénzadományokkal hálálták meg. – Jó a viszony a lelkipásztorok és a gyülekezeti tagok között, ez valószínűleg annak köszönhető, hogy amikor a románok hat évvel ezelőtt az ortodox templomot építették, a szamosfalvi reformátusok is melléjük álltak. Most pedig már nem is kellett kérnünk, jöttek maguktól, és elég szép összeggel segítettek – magyarázza Péntek Márton, és hozzátesszi: a templom tornya is komoly restauráláson esett át, kicserélték to-

Két év alatt kívül-belül megújult a szamosfalvi református templom

vább a rajta lévő közel száz kilós gömböt is. Ennek belsejébe papírlapot helyeztek, amelyre a restaurálás idejét, a presbiterek, valamint mindazok nevét írták fel, akik ezúttal jelentős szerepet vállaltak. A templombelső közepén lévő csillárt, akárcsak az oldalfalakon elhelyezett kisebb csillárokat a konfirmálók adományozták, az elképzelések szerint pedig jövőre az úrasztalát cserélik ki a fiatalok. Két hete hálaadó istentiszteletet tartottak a templomban, hogy a szó szoros értelmében, Istennek is megköszönjék a „támogatást”.

Tervek természetesen a jövőre nézve is bőven vannak, ezzel kapcsolatban már Vincze János Zoltán árul el részleteket: a lelkesítő lakásra is ráfér a javítás, de mivel manapság jó sok minden a pénz körül forog, lassan lehet csak haladni. – Eddig is sokba került, de örvendünk, hogy megvan, szép, s a hozzáértők szerint, ha csak valamilyen természeti katasztrófa nem történik, 40–50 évig nem lesz gond vele. Kisebb festésekre persze időnként szükség lesz, de örömmel tölt el, ha arra gondolok: mi már rég nem leszünk, a templom viszont akkor is állni fog – mondja Péntek Márton, miközben tovább sétálunk az idén parkosított szép udvaron, s az újonnan elkészült garázs előtt időzünk.

Szó esik ugyanakkor egy másik fontos elképzelés gyakorlatba ültetéséről is, nevezetesen arról, hogy mihamarabb kápolnát létesítenének a gyülekezeti temetőben, ahol egyébként az egyháztagek ingyenesen igényelhetnek sírhelyet maguknak. – 262 sírhely van még szabadon – veti közbe Veér György presbiter, aki a több tekintetben is összetett temetőgondnoki feladatokat látja el Szamosfalván. Ha pedig minden jól megy, akár óvoda, iskola vagy öregotthon létesítésén is gondolkodhatnak, jegyzi meg a lelkipásztor, ez egyelőre még a jövő titka, az egyházi épületek visszaigénylése és a földek értékesítése azonban minden bizonnyal hozzájárulhat a sikerhez.

„Egy pillanatig sem voltam magamra hagyatva”

Péntek Márton közel 18 évi szolgálat után került Szamosfalvára, a 450 lelkes magyarszövati gyülekezet után 2003 őszétől már 770 református lelki életéért felelt. – Hál’ Istennek nem voltak nehézségeink, szerető szívű emberek hívtak meg annak idején, akik aztán szeretettel fogadtak az ideköltözéstől kezdve mindenben a segítségünkre voltak. Egy pillanatig sem voltam magamra hagyatva, Isten nem csak elhívja az ő szolgáit, de mellettük áll mindenben. Az elődöm, Hegedűs József lelkipásztor 30 évig szolgált itt korábban, ő nagyon jól ismerte a gyülekezet örömeit, bánatait, besegített az irodai munkába, és nagy segítségemre volt egészen 2010-ig – részletezi tovább a lelkipásztor.

Vajas János főgondnok szerint a szó pozitív értelmében vett falusias jelző érvényes a szamosfalviakra: közelebbi viszonyban vannak itt az emberek egymással, mint a városban, az istentisztelet után alkalmuk nyílik összegyűlni, beszélgetni. Bár inkább az idősebbek járnak rendszeresen a templomba, a gyülekezetet tekintve arányosan oszlanak meg a gyermekek, fiatalok, a középkorúak és az idősek (úrvacsoraosztási alkalmak, húsvétkor, karácsonykor stb. akár 200–300 személy is elmegy a templomba). A gyülekezet egynegyede, mindazok, akik bent laknak a városban, kissé elszakadtak a többiekől: a lelkipásztor által elmondottakból kiderül, hogy bár ezek az emberek egyházilag Szamosfalvához tartoznak, a távolság és időhiány miatt legtöbbször inkább a hozzájuk közelebb lévő templomot keresik fel. Olyan is van viszont, aki a Donát útról ide jön, mert itt érzi jól magát, „neki ez a templom”.

Szamosfalvához tartozik a kölesi leányegyház (153 lélekkel) és a szopori szórvány (39 lélekkel) is, így három temp-

lomban zajlik istentisztelet vasárnaponként: Kölesen dél-élelőtt fél 10-től, Szoporban délután 3-tól, Szamosfalván pedig délelőtt 11-től és este 6 órától. – Bár még mindig több személyt temetünk, mint amennyit keresztelünk, inkább szaporodunk, mintsem fogynánk: évente öt, hat, tíz család beköltözik hozzánk a környező falvakból, a Mezőségről, ebben a tekintetben nincs okunk panaszra – fűzi hozzá a lelkipásztor.

Összetartó fiatalok, szüretelő felnőttek

Gyenge Zoltán Balázs kántor érdeme, hogy a szamosfalvi fiatalok összetartó csapattá verbuválódtak: az énekkar gyümölcsöző tevékenysége mellett időnként (húsvét, karácsony stb.) különböző előadásokkal lépik meg a közösség tagjait, hétfőgőken összegyűlnek a tanácssteremben, ahol a kátéórák és a vallásos foglalkozások mellett a szórakozásra is marad idő. Ilyenkor megünneplik egymás név- és születésnapját, pingpongoznak, beszélgetnek, s ha kedvük tartja, focizni is elmennek közösen. Nagyjából 25–27 állandó taggal működik jelenleg az ifjúsági csoport, a vallási táborok sorában idén nyáron a tengerre utaztak, ugyanakkor a többi kolozsvári gyülekezet ifjúsági csoportjainak tevékenységébe is aktívan bekapcsolódnak.

A felnőttek – középkorúak és idősek – is találhatnak maguknak érdekes programokat, ha a szeretetvendégségekre és a nőszövetség által szervezett teadélutánokra ellátogatnak, vagy akár a parókián október végén sorra kerülő táncos szüreti mulatságra. Két év múlva pedig, a templom felszentelésének századik évfordulóján büszkén fogadhatja vendégeit a gyülekezet, hirdetve: összefogással, áldozatos munkával a 21. század második évtizedében is lehet nagyot alkotni, ami nem csak a saját, de az utánuk következők javát is szolgálja.